

 1. Albania	 11. Izrael	 21. Autonomia Palestyńska
 2. Algeria	 12. Jordania	 22. Rosja
 3. Armenia	 13. Kazachstan	 23. Serbia
 4. Azerbejdżan	 14. Kosowo	 24. Syria
 5. Białoruś	 15. Kirgistan	 25. Tadżykistan
 6. Bośnia i Hercegowina	 16. Liban	 26. Tunezja
 7. Chorwacja	 17. Libia	 27. Turkmenistan
 8. Czarnogóra	 18. BJRМ	 28. Ukraina
 9. Egipt	 19. Maroko	 29. Uzbekistan
 10. Gruzja	 20. Moldawia	

KONTAKTY W KRAJACH PARTNERSKICH

EUROPA WSCHODNIA I AZJA ŚRODKOWA

Armenia	sctemp@arminco.com
Azerbejdżan	tempus@europahouse-az.org
Białoruś	gancher@pacademy.edu.by
Gruzja	TIPGeorgia@caucasus.net
Kazachstan	Tempuskaz@nursat.kz
Kirgistan	nto@tempus.kg
Moldawia	valarion@molddata.md
Federacja Rosyjska	tempusoffice@sovintel.ru
Tadżykistan	tempus@tajnet.com
Turkmenistan	aina@tacistm.org
Ukraina	patrz strona internetowa Tempusa
Uzbekistan	aziza@europahouse.uz

AFRYKA PÓŁNOCNA I BLISKI WSCHÓD

Algieria	allabpnc@yahoo.fr
Egipt	nto@tempus-egypt.com
Izrael	Patrz strona internetowa Tempusa
Jordania	Hajja@just.edu.jo
Liban	aalsoufi@ul.edu.lb
Maroko	tempusmaroc@yahoo.fr
Autonomia Palestyńska	Patrz strona internetowa Tempusa
Syria	ntosyria@scs-net.org
Tunezja	jamil.chaker@mes.mu.tn

BALKANY ZACHODNIE

Albania	tempus@albaniaonline.net
Bośnia i Hercegowina	tempus@bih.net.ba
Chorwacja	gordana.cukar@azvo.hr
Była Jugosłowiańska Republika Macedonii	mkoffice@tempus.gov.mk
Kosowo na mocy rez. UNSCR 1244	tempus.ks@ks-gov.net
Czarnogóra	tempuscg@cg.yu
Serbia	tempuscg@sbb.co.yu

KONTAKTY W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH UE

Patrz strona internetowa Programu TEMPUS:
<http://ec.europa.eu/tempus>

Krajowy punkt kontaktowy (National Contact Point) programu TEMPUS w Polsce:

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
 ul. Mokotowska 43
 00-551 Warszawa
 tel. 0 22 463 10 00
 faks: 0 22 463 10 21; 0 22 463 10 23
 e-mail: tempus@frse.org.pl
www.tempus.org.pl

Tempus

DG Edukacja i Kultura

TEMPUS

2007–2013

Modernizacja
 Szkolnictwa
 Wyższego

Modernizacja Szkolnictwa Wyższego

TEMPUS jest programem UE, który wspiera modernizację szkolnictwa wyższego w krajach Bałkanów Zachodnich, Europy Wschodniej, Azji Środkowej, Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu. Kraje te określane są w programie TEMPUS jako **kraje partnerskie**.

Program przyczynia się do rozwoju współpracy między Unią Europejską a sąsiadującymi krajami partnerskimi w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Ułatwia krajom partnerskim korzystanie z osiągnięć UE związanych z wdrażaniem Strategii Lizbońskiej ukierunkowanej na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, a także z osiągnięć związanych z Procesem Bolońskim, którego celem jest utworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego.

W obecnej, IV fazie, TEMPUS czerpie z dotychczasowych długoletnich doświadczeń (TEMPUS I – 1990-94, TEMPUS II – 1994-98, TEMPUS II bis – 1998-2000, TEMPUS III – 2000-2006).

Polska była krajem-beneficjentem TEMPUSa w latach 1990-2000. W obecnej fazie programu polskie uczelnie mogą wspierać uczelnie w krajach partnerskich w reformowaniu programów studiów, metod nauczania oraz funkcjonowania instytucji szkolnictwa wyższego.

Czym zajmuje się program TEMPUS?

W ramach regularnie ogłaszanych i publikowanych **konkursów wniosków** TEMPUS finansuje dwa typy działań: **Wspólne Projekty i Działania Strukturalne**. Coroczne „Zaproszenie do składania wniosków” (*Call for proposals*) jest zamieszczane na stronie internetowej programu: <http://ec.europa.eu/tempus>.

I. WSPÓLNE PROJEKTY (*Joint Projects*)

Wspólne Projekty są realizowane jako wielostronne projekty współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego w UE i w krajach partnerskich.

Wspólne Projekty umożliwiają:

- opracowywanie, modernizację i upowszechnianie nowych programów i metod nauczania oraz materiałów dydaktycznych;
- promowanie nowoczesnych metod/ kultury zapewniania jakości;
- modernizację zarządzania instytucjami szkolnictwa wyższego;

- zwiększanie zaangażowania społecznego instytucji szkolnictwa wyższego oraz ich szerszy udział w propagowaniu uczenia się przez całe życie;
- wzmacnianie wzajemnych powiązań w „trójkącie wiedzy” - edukacja, badania naukowe i innowacje – na uczelniach oraz tworzenie ścisłych związków z rynkiem pracy, w tym promowanie przedsiębiorczości;
- rozszerzanie istniejących Sieci Erasmusa o nowych partnerów.

Wspólne Projekty mogą przewidywać wymianę studentów, pracowników akademickich, badaczy, pracowników administracji uczelniej oraz pracowników przedsiębiorstw.

2. DZIAŁANIA STRUKTURALNE

Działania te mogą obejmować przeprowadzanie studiów i badań, organizację krajowych, regionalnych i tematycznych konferencji i seminariów, prowadzenie szkoleń, doradztwo w zakresie polityki dotyczącej kształcenia oraz upowszechnianie informacji.

Działania strukturalne przyczyniają się do rozwoju i reformy instytucji i systemów szkolnictwa wyższego w krajach partnerskich, Projekty mogą dotyczyć reformy zarządzania (systemy kwalifikacji, zapewnianie jakości, autonomia itp.) lub związków między szkolnictwem wyższym a społeczeństwem (świat pracy, inne sektory edukacji itp.).

DZIAŁANIA TOWARZYSZĄCE

Oprócz przedsięwzięć finansowanych na podstawie regularnych konkursów wniosków, TEMPUS wspiera również tzw. „działania towarzyszące” realizowane na podstawie procedur przetargowych lub kontraktów ramowych. Należą do nich działania informacyjne i związane z upowszechnianiem, takie jak konferencje tematyczne, studia, a także identyfikowanie i wykorzystywanie dobrych praktyk itp.

Kto może uczestniczyć w programie TEMPUS?

W TEMPUSie mogą brać udział instytucje i resorty szkolnictwa wyższego oraz inne organizacje, instytucje i przedsiębiorstwa, których działalność jest bezpośrednio związana ze szkolnictwem wyższym. Podmioty zainteresowane ubieganiem się o fundusze z programu TEMPUS powinny odwiedzić stronę <http://ec.europa.eu/tempus>, na której regularnie zamieszczane są zaproszenia do składania wniosków.

TEMPUS promuje politykę UE w dziedzinie szkolnictwa wyższego

Komisja Europejska – w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi – wspiera procesy reform europejskich systemów szkolnictwa wyższego, aby stały się one bardziej spójne, elastyczne i aby lepiej odpowiadały potrzebom społecznym. Pełniejsze wykorzystanie potencjału uczelni przyczyni się do szybszego rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, a także do powstania społeczeństwa opartego na wiedzy. Wspólnie z państwami członkowskimi, Komisja Europejska wprowadza reformy w trzech głównych obszarach szkolnictwa wyższego:

- programy kształcenia,
- zarządzanie uczelniami,
- finansowanie uczelni.

Działania te wspierają tworzenie Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, który zgodnie z założeniami Procesu Bolońskiego powinien zostać utworzony do roku 2010.

TEMPUS a Proces Boloński

Proces Boloński zapoczątkował serię reform mających zapewnić większą spójność i porównywalność europejskich systemów szkolnictwa wyższego oraz zwiększyć ich konkurencyjność i atrakcyjność dla obywateli Europy i innych kontynentów. TEMPUS jest jednym z programów UE, które wspierają działania podejmowane w ramach Procesu Bolońskiego.

Celem Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego jest zapewnienie obywatelom szerokiego dostępu do przejrzystych, wysokiej jakości programów studiów oraz stosowanie uproszczonych procedur uznawania wykształcenia. Aby osiągnąć ten ambitny cel, wyznaczono trzy priorytety: ustanowienie systemu porównywalnych tytułów zawodowych i stopni naukowych, wprowadzenie wymiaru europejskiego do zapewniania jakości oraz uznawanie dyplomów i okresów studiów realizowanych za granicą.

Informacje nt. Procesu Bolońskiego są dostępne na stronie:

http://ec.europa.eu/education/policies/educ/bologna/bologna_en.html.